

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ
ՈՐՈՇՈՒՄ**

--- սեպտեմբերի 2020 թվականի № Ա
ք. Երևան

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ 2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 23-Ի №9Ա ՈՐՈՇՄԱՆ
ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հաշվի առնելով, որ՝

ա) «ՄՈՂՈՒԼ-ՄԱՆ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) 2020 թվականի օգոստոսի 20-ի №20-08/2020 և օգոստոսի 27-ի №21-08/2020 գրություններով դիմել է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով (այսուհետ՝ Հանձնաժողով)՝ խնդրելով տասնչորս ամսով երկարաձգել Հանձնաժողովի 2019 թվականի հունվարի 23-ի №9Ա որոշմամբ Ընկերությանը տրամադրված «Մեծ Մասրիկ» փոքր հիդրոէլեկտրակայանում (այսուհետ՝ Կայան) էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության ԼԷ №0635 լիցենզիայով (այսուհետ՝ ԼԷ №0635 լիցենզիա) ամրագրված կառուցման ժամանակահատվածը: Միաժամանակ, Ընկերությունը տեղեկացրել է, որ հաշվի առնելով կորոնավիրուսային հիվանդության հետ կապված Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և պարետի համապատասխան որոշումները, սույն թվականի մարտից հարկադրված դադարեցրել է Կայանի կառուցման աշխատանքները, նաև նշել, որ իր աշխատանքների ժամանակավոր դադարեցման վրա ազդեցություն են ունեցել մի շարք հանգամանքներ, մասնավորապես՝ Չինաստանում արտակարգ դրություն հայտարարելու փաստով պայմանավորված՝ կասեցվել էր առաջատար մատակարարների հետ բանակցությունների գործընթացը, քանի որ մատակարարումը նախատեսված ժամկետում անիրատեսական էր, արտակարգ դրության հայտարարմամբ Ընկերության հետ համագործակցող բանկերը ժամանակավորապես դադարեցրել են խոշոր ծրագրերի, այդ թվում՝ էներգետիկ ենթակառուցվածքների ստեղծմանն ու զարգացմանն ուղղված ծրագրերի ֆինանսավորումը, որի արդյունքում դանդաղել են այդ ծրագրերի ֆինանսավորման նպատակով համագործակցող բանկերի հետ բանակցությունները:

Ընկերությունը նշել է, որ համաճարակի շուրջ ներկայիս ստեղծված իրավիճակի և դրա զարգացման անկանխատեսելիության արդյունքում հնարավոր է անորոշ ժամկետով երկարաձգվի բանկերի կողմից վարկավորման գործընթացը, ինչի արդյունքում անհնար կլինի արևային էլեկտրակայանի կառուցման աշխատանքների վերսկսումը և ավարտը սահմանված ժամկետներում: Ավելին, շինարարական աշխատանքների վրա կազդի նաև սեզոնային գործոնը՝ ձմեռը: Հետևաբար, հաշվի առնելով նշված հանգամանքները, ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որոնք չէին կարող կանխատեսվել կամ կանխարգելվել Ընկերության կողմից, չեն գտնվել և գտնվում Ընկերության վերահսկողության ներքո, ինչպես նաև պայմանավորված չեն եղել վերջինիս անզուշուրյամբ կամ բացթողմամբ: Ընկերությունը ներկայացրել է նաև «ՀԱՅԲԻԶՆԵՍԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության 2020 թվականի օգոստոսի 26-ի №5405-02 գրությանը և Կայանի կառուցման նպատակով իրականացված աշխատանքների կրճատ նկարագիրը,

բ) Հանձնաժողովը 2020 թվականի սեպտեմբերի 4-ի №ՍՇ/34.1-Ս2-4/3796-2020 գրությամբ Ընկերությանը հայտնել է, որ «Մեծ Մասրիկ» արևային էլեկտրակայանի կառուցման պարտավորության չկատարումը ֆորս մաժորի հետևանք լինելու հարցի գնահատման համար անհրաժեշտ է ներկայացնել համապատասխան հիմնավորումներ,

գ) 2020 թվականի սեպտեմբերի 15-ի №01-09/2020 գրությամբ Ընկերությունը, որպես «Մեծ Մասրիկ» արևային էլեկտրակայանի կառուցման պարտավորության չկատարումը ֆորս մաժորի հետևանք հանդիսանալու հիմնավորումներ, Հանձնաժողով է ներկայացրել Հայաստանի Հանրապետությունում արտակարգ դրություն հայտարարելու և դրա ժամկետը երկարաձգելու վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումները, ինչպես նաև «Ֆրիներջի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության գրությունը, համաձայն որի՝ ըստ կատարված հարցումների՝ Չինաստանում հայտարարված արտակարգ դրության պատճառով հնարավոր չէ տրամադրել ապրանքների մատակարարման հստակ ժամկետ՝ կցելով ոմն անձի («Ryan») հետ ոչ պաշտոնական գրագրություն: Ըստ նույն գրության՝ «Ֆրիներջի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը պատրաստակամ է «Մեծ Մասրիկ» արևային էլեկտրակայանի կառուցման աշխատանքները վերսկսել 2021 թվականի մարտ-ապրիլ ամիսներին,

դ) Հանձնաժողովի 2013 թվականի նոյեմբերի 1-ի №374Ն որոշմամբ հաստատված՝ էներգետիկայի բնագավառում գործունեության լիցենզավորման կարգի (այսուհետ՝ Կարգ)՝

▪ №3 հավելվածի՝ երաշխիքների ներկայացման և պետական բյուջե փոխանցման կարգի 7-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը որոշում է ընդունում երաշխիքով

սահմանված գումարի կեսը Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե փոխանցելու մասին, եթե որոշում է ընդունել արտադրության լիցենզիայով սահմանված կառուցման (վերակառուցման) ժամանակահատվածը երկարաձգելու մասին,

- №3 հավելվածի՝ երաշխիքների ներկայացման և պետական բյուջե փոխանցման կարգի 10-րդ կետի համաձայն՝ լիցենզավորված անձի ներկայացրած երաշխիքով սահմանված գումարը Կարգով սահմանված դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե չի փոխանցվում, եթե նրա կողմից լիցենզիայի պայմանների չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը հետևանք է ֆորս մաժորի: Կարգի իմաստով ֆորս մաժոր է համարվում ցանկացած հանգամանք կամ դեպք (դրա հետևանք), որը հանգեցրել է (հանգեցնում կամ կարող է հանգեցնել) լիցենզավորված անձի պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման և միաժամանակ բավարարում է հետևյալ պայմաններին.

1) չի գտնվում լիցենզավորված անձի վերահսկողության ներքո.

2) լիցենզավորված անձը ձեռնարկել է բոլոր անհրաժեշտ միջոցները և ջանքերը (այդ թվում՝ նախազգուշական, այլընտրանքային, օրենսդրությամբ նախատեսված) նշված հանգամանքները (հետևանքները) կանխելու, վերացնելու, մեղմելու կամ դրանցից խուսափելու համար.

3) լիցենզավորված անձը տեղեկացրել է Հանձնաժողովին իրազեկվելուց հետո հնարավորինս սեղմ ժամկետում, բայց ոչ ուշ, քան այդ մասին իրազեկվելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում,

ե) Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով առկա փաստական հանգամանքները, գտնում է, որ ԼԷ №0635 լիցենզիայով ամրագրված կառուցման ժամանակահատվածը երկարաձգելու վերաբերյալ Ընկերության հայտը ենթակա է բավարարման, իսկ երաշխիքով սահմանված գումարի կեսը Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե չփոխանցելու հիմքերը բացակայում են: Մասնավորապես, Կարգի համաձայն՝ երաշխիքով սահմանված գումարը սահմանված դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե չի փոխանցվում, եթե Ընկերության կողմից լիցենզիայի պայմանների չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը հետևանք է ֆորս մաժորի: Տվյալ դեպքում Ընկերությունը չի հիմնավորել Կայանի կառուցման՝ իր պարտավորության չկատարումը ֆորս մաժորի հետևանք լինելու հանգամանքը: Մասնավորապես, որպեսզի հանգամանքը համարվի ֆորսմաժորային, անհրաժեշտ է, որ այն հանգեցրած լինի կոնկրետ պարտավորության չկատարման, և լիցենզավորված անձը ձեռնարկած լինի բոլոր անհրաժեշտ միջոցներն ու ջանքերը (այդ թվում՝ նախազգուշական, այլընտրանքային, օրենսդրությամբ

նախատեսված) նշված հանգամանքները (հետևանքները) կանխելու, վերացնելու, մեղմելու կամ դրանցից խուսափելու համար, մինչդեռ Ընկերության ներկայացրած փաստաթղթերով նշված հանգամանքների առկայությունը չի հիմնավորվել, այն պարագայում, երբ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա» կետի համաձայն՝ անձի և վարչական մարմնի փոխհարաբերություններում ապացուցման պարտականությունը կրում է անձը՝ նրա համար բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում: Մասնավորապես.

- Ընկերության կողմից հանձնաժողով ներկայացված «ՀԱՅԲԻԶՆԵՍԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության 2020 թվականի օգոստոսի 26-ի №5405-02 գրությամբ ոչ միայն չի հաստատվել ֆորս մաժորի առկայությունը, այլև նշված գրության համաձայն, Ընկերությունը վարկավորման հայտով բանկ է դիմել միայն 2020 թվականի հունիսի 11-ին, այսինքն՝ ԼԷ №0635 լիցենզիայի կառուցման ժամանակահատվածի ավարտից ընդամենը 5 ամիս առաջ, այնինչ Ընկերության կողմից 2018 թվականի դեկտեմբերի 13-ին Հանձնաժողով ներկայացված ԼԷ №0635 լիցենզիայի տրամադրման հայտին կից՝ Կայանի գործարար ծրագրի՝ Կայանի կառուցման ժամանակացույցի համաձայն, շինարարության տևողությունը շուրջ 15 ամիս է, ավելին՝ նույն գրության համաձայն Ընկերության վարկ ստանալու հայտը գտնվում է քննարկման փուլում,
- Ընկերության կողմից ներկայացված «Ֆրիներջի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության գրությունից անհասկանալի է կից ներկայացված գրագրության կապը մատակարար ընկերության հետ, հաղորդակցության ժամանակագրությունը և դրա ուղղակի առնչությունը լիցենզիայով ամրագրված՝ քննարկվող պարտավորության կատարման անհնարինության հետ՝ հաշվի առնելով նաև այն, որ Ընկերության 2020 թվականի օգոստոսի 27-ի №21-08/2020 գրությամբ նշվել է, որ բանակցություններ են վարվում նաև ռուսական և եվրոպական մի շարք մատակարար կազմակերպությունների հետ,
- Ընկերության կողմից չի հիմնավորվել Հայաստանի Հանրապետությունում հայտարարված արտակարգ դրության վերաբերելիությունը սահմանված ժամկետում Կայանի կառուցման պարտավորության կատարման անհնարինության հետ, և

հիմք ընդունելով «Էներգետիկայի մասին» օրենքի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» կետը, 30-րդ հոդվածի 1-ին մասը, «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասը, 33-րդ և 34-րդ հոդվածները, Կարգը, այդ թվում՝ Կարգի №3 հավելվածի՝

երաշխիքների ներկայացման և պետական բյուջե փոխանցման կարգի 7-րդ կետի 1-ին ենթակետը՝ **Հանձնաժողովը որոշում է.**

1. Մեկ տարի երկու ամսով երկարաձգել Հանձնաժողովի 2019 թվականի հունվարի 23-ի «ՄՈԴՈՒԼ-ՍԱՆ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության «Մեծ Մասրիկ» փոքր հիդրոէլեկտրակայանում էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության լիցենզիա տրամադրելու մասին» №9Ա որոշմամբ Ընկերությանը տրամադրված էլեկտրական էներգիայի (հզորության) արտադրության ԼԷ№0635 լիցենզիայով ամրագրված Կայանի կառուցման ժամանակահատվածը՝ որոշման մեջ «մինչև 2020 թվականի նոյեմբերի 15-ը» բառերը փոխարինելով «մինչև 2022 թվականի հունվարի 15-ը» բառերով:
2. Ընկերությանը՝ ԼԷ №0635 լիցենզիայի պայմանները չկատարելու պատճառով Կայանի կառուցման ժամանակահատվածը երկարաձգելու համար, սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից՝
  - 1) մեկամսյա ժամկետում «ՀԱՅԲԻԶՆԵՍԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության 2018 թվականի դեկտեմբերի 5-ի №8373-02 գրությամբ Հանձնաժողով ներկայացված երաշխիքի համաձայն երաշխավորված 7 500 000 (յոթ միլիոն հինգ հարյուր հազար) դրամ գումարից 3 750 000 (երեք միլիոն յոթ հարյուր հիսուն հազար) դրամը 900005028130 հաշվեհամարով փոխանցել Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե.
  - 2) քառասունհինգօրյա ժամկետում Հանձնաժողով ներկայացնել 7 500 000 (յոթ միլիոն հինգ հարյուր հազար) դրամ գումարի երաշխիք՝ մինչև 2022 թվականի մարտի 1-ը գործողության ժամկետով:
3. Ընկերությանը՝ ընդունել ի գիտություն, որ իրավասու է սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից երկամսյա ժամկետում այն բողոքարկել Հանձնաժողով կամ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան:
4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2020 թվականի նոյեմբերի 15-ից:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝**

Գ. ԲԱՂՐԱՍՅԱՆ